

Llegim

Lectura fàcil - Número 1

**NO ESTEM MAI SOLS:
CONÈIXER MIQUEL MARTÍ I POL**

CARME PÉREZ ARNAU

1.- INTRODUCCIÓ

*Mare, si fos mariner,
mariner de bona **traça***,
me n'iria mar endins
tot sol amb la meva barca;
el vent fóra un crit de goig,
la vela, coloma blanca,
el cor, d'un blau com d'**encís***
i els ulls, d'un verd d'esperança.*

Aquests versos pertanyen al poema

Mare, si fos mariner,

del llibre de poemes *Porto la tarda recolzada al braç*,
escrit pel poeta Miquel Martí i Pol entre 1948 i 1954.

Molta gent pensa que els llibres de poesia
estan destinats només als lectors intel·lectuals
i a gent molt acostumada a llegir.

És cert que el llenguatge de la poesia és, sovint,
difícil d'entendre.

Però Miquel Martí i Pol ha aconseguit
trencar les barreres entre la poesia i el lector.

Gent de tota mena coneix els seus poemes:
no només lectors adults, sinó també joves i infants.

Perquè la seva poesia és senzilla
i tracta de temes quotidians.

Entre tots els poetes vius de Catalunya,
és un dels més coneguts i llegits.

*La poesia de Miquel Martí i Pol és la seva vida.
És la seva experiència viscuda, expressada en versos.
Per això la seva vida i la seva obra van tan lligades.
Llegint la seva poesia podem anar seguint
els **esdeveniments*** més importants que ha viscut.*

Petita faula de mi mateix

*Jo, per exemple, em llevo
cada dia a les set
vint-i-cinc i m'afaito
lentament perquè em vagui'
de reprendre, una a una,
les paraules i omplir-me'n
les mans. Són llargs els dies,
llargues les hores lentes,
i ara la gent creix massa
de pressa i tothom perd
el temps en **ximpleries**.**

(...)

(D'Autobiografia", 1965-1966)

En aquesta poesia hi ha una descripció senzilla del que fa cada dia. Aquesta és una característica de les seves poesies. Moltes vegades, es deixa dur més per la seva experiència vital que per la forma i les normes del llenguatge poètic.

---

¹ **vagui**: tingui temps de fer les coses sense presses i tranquil·lament.

2.- L'INFANT I L'ADOLESCENT

Miquel Martí i Pol va néixer al poble de Roda de Ter (Osona), el 19 de març de 1929.

Roda de Ter era una vila antiga i estable, d'uns 6.000 habitants, a pocs quilòmetres de Vic.

Era el segon de tres germans, tots nois.

El seu pare era **manyà torner***
i la seva mare treballava a **preu fet**²
en una fàbrica de filatura de cotó.

Va néixer, doncs, en una família obrera.

Als quatre anys, Miquel Martí i Pol va començar a anar a l'escola parroquial del poble, pagada pels amos de la fàbrica on treballava la seva mare.

Ell mateix explica que, quan era petit, els nens de les famílies d'esquerres anaven a l'escola del senyor Sebastianet, i els de les famílies de dretes a la dels capellans.

Els qui no tenien ni posició social ni prestigi, anaven a Les Escoles, és a dir, a l'escola nacional.³

La família de Miquel Martí i Pol era la branca pobra de la família Martí, que tenia un cert prestigi social.

² **preu fet**: acord entre l'amo i el treballador pel qual es paga a tant la feina feta, la peça...

³ **nacional**: es deia així a l'escola pública de l'Estat.

A l'inici de la Guerra Civil Espanyola, l'any 1936, els "**rojos**"⁴ van fer tancar els col·legis religiosos. Miquel Martí i Pol, que aleshores tenia set anys, va continuar estudiant a l'escola nacional.

Ell recorda que, durant aquest període, no va aprendre gaire, segurament perquè hi havia massa alumnes a les aules i pel **desgavell*** d'aquells anys de guerra.

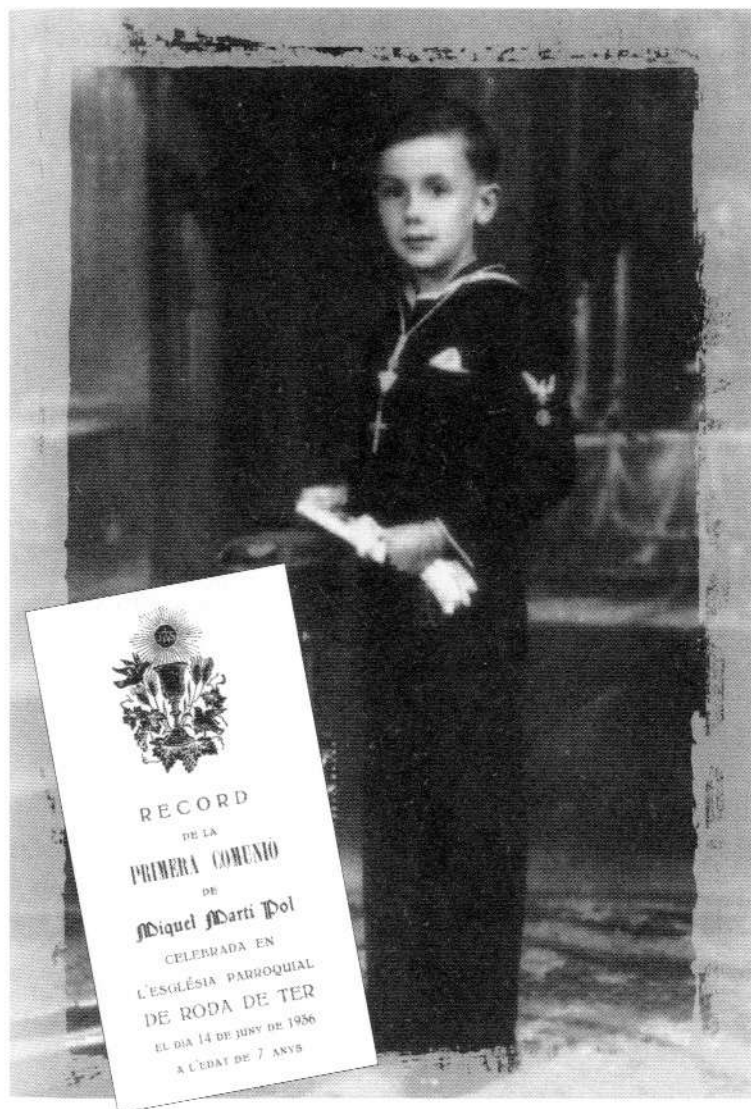
Al febrer de l'any 1939, els "**nacionals**"⁵ van entrar a Roda de Ter i els col·legis religiosos van tornar a l'activitat. Martí i Pol va tornar a la seva antiga escola parroquial. Va haver de viure totes les imposicions de la dictadura franquista a les escoles: aprendre en castellà, resar abans de les classes, i cantar el **Cara al sol**⁶, davant d'una bandera espanyola.

---

⁴ **rojos**: durant la guerra civil, els franquistes anomenaven així els qui formaven part del bàndol republicà.

⁵ **nacionals**: s'autoanomenaven així els que lluitaven perquè Espanya no fos una República. Estaven encapçalats pel general Franco.

⁶ **cara al sol**: era l'himne imposat per l'exèrcit feixista del general Franco i el moviment polític de dreta anomenat "Movimiento Nacional" que li donava suport.

Primera comunió de Miquel Martí i Pol i **recordatori**⁷.

⁷ **recordatori**: era una estampa que es donava als familiars i amics en record d'aquella festa.

Des de petit, Martí i Pol era aficionat a la lectura. La seva família no entenia gaire aquest costum: més aviat el consideraven una mania. Però ell continuava llegint molt i, gràcies a això, va adquirir molta cultura.

També li agradava molt escriure. Des de jovenet va començar a escriure versos.

Als dotze o tretze anys, quan encara anava a escola, ja escrivia poesia. Primer en castellà, naturalment. Als quinze o setze anys va començar a escriure en català.